

मुख्यमंत्रिणा
सुखविंदरसिंहसुक्खु
ना धर्मपुरक्षेत्राय
कोटिशः रूप्यकाणां
उपायनानि दत्तानि

श्रृंखलायाः प्रथम टेस्ट
प्रतिस्पर्धायां भारतीय
कन्दुकक्षेपकाणाम् उत्तमं
प्रदर्शनात्तरं यशस्वी
जायसवालस्य पराक्रमः

वैकैया नायडू,
वैजयन्तीमाला च
पद्मविभूषणेन,
मिथुनचक्रवर्ती
पद्मभूषणेन च
सम्मानितः भविष्यति

प्रासङ्गिकवार्ताः

गणतन्त्रदिवसस्य

शुभकामनाः

धन्यः अस्मि भारतत्वेन

WWW.HIMSANSKRITAM.COM

फ्रांसदेशस्य राष्ट्रपतिः
राममन्दिरस्य मॉडलं
क्रीतवान्, प्रधानमन्त्रिणा
मोदिना इमैनुएल मैक्रों
इत्यस्मै यूपीआई इत्यस्य
शक्तिः प्रदर्शिता

ज्ञानवापी प्रकरणम्- सर्वेक्षणस्य
प्रतिवेदने हिन्दुमन्दिरस्य साक्ष्याः

सर्वेक्षणप्रतिवेदने किं लिखितम् इति
ज्ञातव्यम्, १२ बृहत् वस्तूनि पठन्तु

- एएसआई इत्यनेन ८३९ पृष्ठीयं प्रतिवेदनं निर्मितम्, यस्मिन् मस्जिदात् पूर्व तत्र हिन्दुमन्दिरम् आसीत् इति उक्तम् अस्ति।
- सर्वेक्षणे एतादृशेषु ३२ स्थानेषु प्रमाणानि प्राप्तानि, येन पूर्व तत्र हिन्दुमन्दिरम् आसीत् इति ज्ञायते।
- ए.एस.आई इत्यस्य स्वीकार्यता यत् जदुनाथसर्वकारस्य पुष्टिः सम्यक् यत् १६६९ तमे वर्षे सेप्टेम्बर-मासस्य २ दिनाङ्के मन्दिरस्य ध्वंसनं जातम्।
- देवनागरी, ग्रंथा, तेलुगु, कन्नडभाषायां लिखिताः अभिलेखागाराः प्राप्ताः।
- जनार्दन-रुद्र-विश्वेश्वरयोः विषये उपलेखाः प्राप्ताः सन्ति।
- एकस्मिन् स्थाने महामुक्तिमण्डपः लिखितः अस्ति, यत् एएसआई इत्यस्य मते अतीव महत्त्वपूर्णं वस्तु अस्ति।
- मन्दिरस्य ध्वंसानन्तरं तस्य स्तम्भानां उपयोगेन मस्जिदस्य निर्माणं कृतम्।
- क्रिष्ट S2 हिन्दुदेवतानां प्रतिमाः आसन्।
- ज्ञानवापी-नगरस्य पश्चिमाभिः हिन्दुमन्दिरस्य भागत्वेन सहजतया ज्ञातुं शक्यते।
- तहखाना इत्यत्र मृत्तिकायां निहिताः उत्कीर्णाः आकृतयः प्राप्ताः।
- एकस्मिन् कक्षे अरबीभाषायां फारसीभाषायां च लिखिताः शिलालेखाः प्राप्ताः येषु ज्ञायते यत् औरङ्गजेबस्य शासनस्य २० तमे वर्षे अर्थात् १६६७-१६७७ तमे वर्षे मस्जिदस्य निर्माणं कृतम्।
- सर्वेक्षणे प्राप्तेषु अभिलेखागारेषु त्रीणि नामानि प्रमुखतया उल्लिखितानि सन्ति - जनार्दनः, रुद्रः, उमेश्वरः।

हिमसंस्कृतवार्ताः। गुरुवासरे काशीविश्वनाथ-मन्दिरसमीपस्थ ज्ञानवापीसङ्कुलस्य भारतीयपुरातत्वसर्वेक्षणस्य सर्वेक्षणप्रतिवेदन-प्रतिलिपिः पञ्चजनाः प्राप्तवन्तः। प्रकरणसम्बद्धपक्षैः गुरुवासरे न्यायालये आवेदनपत्रं प्रदत्तम् आसीत्। सर्वेक्षणप्रतिवेदनस्य प्रतिलिपिं प्राप्य हिन्दुपक्षस्य अधिवक्ता विष्णुजैनः एकस्मिन् निजीविश्रामगृहे पत्रकारसम्मेलनं कृतवान्। यस्मिन् पुष्टिः कृता यत् एएसआई-प्रतिवेदनानुसारं ३२ स्थानेषु प्रमाणानि प्राप्तानि यत्र हिन्दुपक्षः सुदृढः भवति। ए.एस.आई. इत्यस्य प्रतिवेदनं पठन् अधिवक्ता विष्णुशंकरजैनः अवदत् यत् देवनागरी, ग्रंथः, तेलुगु, कन्नड च शिलालेखाः तत्र प्राप्ताः। एतदतिरिक्तं जनार्दनस्य, रुद्रस्य, विश्वेश्वरस्य च शिलालेखाः प्राप्ताः सन्ति। प्रतिवेदने एकस्मिन् स्थाने महामुक्तिमण्डपः लिखितः अस्ति। ए.एस.आई. जदुनाथः सर्वकारस्य निष्कर्षः सम्यक् इति ज्ञातवान्। पूर्वमन्दिरस्य ये स्तम्भाः आसन् तेषां उपयोगः कृतः अस्ति। गर्भगृहम् S2 यत्रास्ति तत्र हिन्दुदेवतानां प्रतिमाः प्राप्ताः सन्ति। विष्णुशङ्करजैनः अवदत् यत् एएसआई-प्रतिवेदने पश्चिम-भिः हिन्दु-मन्दिरस्य भागः यः सुलभतया परिचितः भवितुम् अर्हति। वार्तानुसारं १७ शतके एतत् मन्दिरं ध्वस्तं कृत्वा ततः मस्जिदस्य निर्माणार्थं प्रयुक्तम्। एएसआई इत्यनेन प्रतिवेदने उक्तं यत् मस्जिदात् पूर्व हिन्दुमन्दिरस्य संरचना आसीत्। तस्मिन् एव काले हिन्दुदलानि वदन्ति यत् अधुना ते सर्वोच्चन्यायालयात् निषिद्धस्य वजुखाना इत्यस्य एएसआई सर्वेक्षणस्य आग्रहं करिष्यन्ति।

हिमसंस्कृतवार्ताः- नरेश मलोटिया

फ्रांसदेशस्य राष्ट्रपतिः इमैनुएल मैक्रों जयपुरं प्राप्तवान्। अत्र सः प्रधानमंत्री मोदी इत्यनेन सह रोड-शो कृतवान्। अस्मिन् काले एकं अद्वितीयं दृश्यं दृष्टम्। इमैनुएल मैक्रों, प्रधानमंत्री मोदी च एकस्मिन् आपणे स्थित्वा शॉपिङ्ग इति कर्तुं आरब्धवन्तौ। फ्रांसदेशस्य राष्ट्रपतिः राममन्दिरस्य मॉडलं क्रीतवान्, तदनन्तरं प्रधानमंत्री मोदी इत्यनेन भारतस्य डिजिटलक्रान्तिः- यूपीआई (Unified Payments Interface) इति गौरवः इमैनुएल मैक्रों इत्यस्मै परिचयः कारितः। प्रधानमंत्री मोदी तेभ्यः यूपीआई इत्यस्य सरलतायाः सुरक्षायाः च विषये अवदत्, नगदं कार्डं वा विना केवलं मोबाईलयन्त्रेण कथं सहजतया व्यवहारः कर्तुं शक्यते।

उ.प्र. बुलन्दशहरनगरे
नवदश-सहस्र- कोटि
रूप्यकाणां विकासात्मक
परियोजनानामुद्घाटनम्

प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना उत्तरप्रदेशस्य बुलन्दशहरनगरे नवदश-सहस्र- कोटि रूप्यकाणां विभिन्नाः विकासात्मक परियोजनाः उद्घाटिताः। एताः परियोजनाः रेल-मार्ग- तैल-वातीयइन्धन आवास नगरीय विकासैः सम्बद्धाः सन्ति। गत सायं प्रधानमन्त्री मोदी राजस्थानस्य जयपुरे फ्रांसदेशीयेन राष्ट्रपतिना इमैनुएल मैक्रों इत्यनेन सह द्विपक्षीयोपवेशने सहभागित्वं कृतवान्। चर्चायाः समये भारत-फ्रांस-देशयोः सम्बन्धानां महत्त्वपूर्ण - उपक्रमाः समाविष्टव्याः। सहैव भू-राजनीतिक समस्यानां समाधानं क्रियते। राष्ट्रपतिः मैक्रों इत्येषः जयपुरनगरं सम्प्राप्तवान् अथ च आमेर दुर्गं प्रति गतवान्। राष्ट्रपतिः मैक्रों इत्येषः जन्तर-मन्तर इत्यत्र प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना सह अगच्छत्। एतौ नेतारौ जन्तर-मन्तर-स्थानतः सांगनेरी गेट- पर्यन्तं जन-प्रदर्शन्यां सम्मिलितौ। फ्रांसदेशीयः राष्ट्रपतिः गणतन्त्र दिवस समारोहे भाग-ग्रहणाय रात्रौ दिल्ली नगरं प्रति आगतवान्।

७५ तमस्य गणतन्त्रदिवसस्य पूर्वसंध्यायां राष्ट्रपतेः सम्बोधनम्

अयोध्यायां नवनिर्मितं राममन्दिरं भव्यभवनं इति राष्ट्रपतिद्विपदी मुमुं उक्तवती। एतत् मन्दिरं जनानां विश्वासस्य, न्यायप्रक्रियायां तेषां अपारविश्वासस्य च अभिव्यक्तिः अस्ति। राष्ट्रपति मुमुं ७५ तमस्य गणतन्त्रदिवसस्य पूर्वसंध्यायां राष्ट्रं सम्बोधितवती। सा अवदत् यत् भावि-इतिहासकाराः भगवतः रामस्य अभिषेक-समारोहं भारतस्य सभ्यता-धरोहरस्य अन्वेषणे प्रमुखा उपलब्धिः इति स्वीकरिष्यन्ति। सा अवदत् यत् अयोध्यायां मन्दिरस्य निर्माणं सम्यक् न्यायिकप्रक्रियायाः अनन्तरं देशस्य सर्वोच्चन्यायालयस्य निर्णयेन च आरब्धम्। विश्वे अद्यतनसङ्घर्षान् उल्लेख्य राष्ट्रपतिमुमुं अवदत् यत् विश्वे बहवः द्वन्द्वाः तर्कस्य आलोके सम्बोधनीयाः। सा अवदत् यत् दुर्भाग्येन तर्कस्य स्थाने भयं पूर्वाग्रहं च रागान् प्रवर्धितवन्तः, येन हिंसा निरन्तरं भवति। राष्ट्रपति मुमुं उक्तवती यत् भारतस्य प्राचीनज्ञानं वैश्विकपर्यावरणसंकटात् बहिः गन्तुं मार्गं अन्वेष्टुं विश्वस्य अपि साहाय्यं कर्तुं शक्नोति। सा भारतेन ऊर्जायाः नवीकरणीयस्रोतानां प्रचारं कृत्वा वैश्विकजलवायुकार्याणां नेतृत्वं कृत्वा प्रसन्नतां प्रकटितवती। राष्ट्रपतिः नूतनदिल्लीनगरे जी-२० शिखरसम्मेलनस्य सफलतया आयोजनस्य उल्लेखं कृतवती। सा अवदत् यत् एषः अद्भुतः कार्यक्रमः नागरिकेभ्यः रणनीतिक-कूटनीतिक-कार्येषु सहभागितां कर्तुं पाठं प्रदत्तवान्। सा अवदत् यत् जी-२० शिखरसम्मेलनेन भारतस्य वैश्विकदक्षिणस्य कृते स्वरूपेण उद्भवः अपि प्रवर्धितः, अन्तर्राष्ट्रीयचर्चायां अत्यावश्यकं घटकं योजितम्। राष्ट्रपतिः विश्वासं प्रकटितवान् यत् नारीशक्तिवन्दनाधिनियमः महिलासशक्तिकरणाय क्रान्तिकारीपदं सिद्धं भविष्यति।

दिल्लयां वीरगाथा इत्यस्य
तृतीय संस्करणस्य
विजेतृभ्यः सम्मानम्

रक्षामन्त्री राजनाथसिंहः शिक्षा मन्त्री धर्मेन्द्रप्रधानः च नवदिल्लयां वीरगाथा इत्यस्य तृतीय संस्करणस्य विजेतृभ्यः सम्मानं प्रदत्तवन्तौ। "सुपरशतं" इत्येतस्य शतं विद्यालयीय छात्रैः सम्मानमिदं अभि-स्वीकृतम्। एते विजेतृ-छात्राः गणतन्त्रदिवसस्य पद-सञ्चलन-कार्यक्रमे गमिष्यन्ति। रक्षामन्त्री अत्रावसरे कथितवान् यत् विकसितराष्ट्राय कर्तव्यानि युव-प्रतिभासु अस्ति।

सुभाषितम्

अष्टौ गुणा पुरुषं दीपयन्ति
प्रज्ञा सुशीलत्वदमौ श्रुतं च।
पराक्रमश्चबहुभाषिता च
दानं यथाशक्ति कृतज्ञता च॥

भावार्थ- आठ गुण पुरुष को सुशोभित करते हैं - बुद्धि, सुन्दर चरित्र, आत्म-नियंत्रण, शास्त्र-अध्ययन, साहस, मितभाषिता, यथाशक्ति दान और कृतज्ञता।

हिमसंस्कृतवार्ताः, अमितशर्मा

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

मुख्यमंत्रिणा सुखविंदरसिंहसुखवूना धर्मपुरक्षेत्राय कोटिशः रुप्यकाणां उपायनानि दत्तानि १३ परियोजनानां उद्घाटनानि शिलान्यासाश्च कृताः

हिमसंस्कृतवार्ता:- धर्मपुरम्।

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखवूना गुरुवासरे मण्डीमण्डलस्य धर्मपुरे ७१.३९ कोटिरुप्यकाणां १३ परियोजनानां शिलान्यासाः उद्घाटनानि च कृतवान्। सः अवदत् यत् अवाहदेवी-टीहरामार्गे २.९२ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितः सेतुः, अनसवाई से चसवालपर्यन्तं २.२१ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितः सेतुः, हुक्कलचतरमार्गे ६६.८५ लक्षरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितः सेतुः, २.९८ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन शेरपुरतः सरी खबर मार्गे निर्मितसेतुतः, सजौचतरयाणामार्गे १.९८ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितसेतुतः, धर्मपुरे लोकनिर्माणविभागस्य टाइप-२ कर्मचारी आवासाः ७४.६५ लक्षरुप्यकाणां व्ययेन, सहायक अभियन्ता- आवास ३०.९० लक्षरुप्यकाणां व्ययेन मण्डपस्य भवनस्य निर्माणं धर्मपुरे ८८ लक्षरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य आवासस्य सार्वजनिकसुविधाकेन्द्रस्य उद्घाटनं कृतम्।

मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् लोकसुविधाकेन्द्रस्य निर्माणं वंशाधारितवस्तूनाम् निर्माणाय, शिल्पिभ्यः प्रशिक्षणं च प्रदास्यति। एतदतिरिक्तं एचपी शिव परियोजना

एषा परियोजना ७७५ हेक्टेयर कृषिभूमिं सिञ्चनस्य सुविधां प्रदास्यति। सः धर्मपुरे ४.४२ कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य लोकनिर्माणविभागस्य परिपत्रकार्यालयभवनस्य, ५५ लक्षरुप्यकाणां व्ययेन रङ्गडस्थस्य स्वास्थ्य उपकेन्द्रस्य च शिलान्यासं कृतवान्। एतदतिरिक्तं मुख्यमन्त्री ३.२० कोटिरुप्यकाणां व्ययेन निर्मितस्य सिद्धपुरे उत्कृष्टताकेन्द्रस्य (सीरीकल्चर) अन्तर्गतस्य कोकूनविपणनभण्डारणकेन्द्रस्य शिलान्यासः अपि अकरोत्।

एतस्य अतिरिक्तं मुख्यमन्त्री धर्मपुरविधानसभाक्षेत्रस्य मट्टीक्षेत्रे निर्माणाधीनस्य अटल आदर्शविद्यालयस्य निर्माणकार्यस्य निरीक्षणमपि कृतवान्।

हिमाचलतः उद्योगानां पलायनं निवारयितुं विद्युत्शुल्कं षड् प्रतिशतं न्यूनीकर्तुं सज्जता

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। हिमाचलतः उद्योगानां पलायनं निवारयितुं सर्वकारः विद्युत्शुल्कं ६ प्रतिशतं न्यूनीकर्तुं शक्यते।

सेप्टेम्बरमासे उद्योगानां विद्युत्शुल्कं ११ प्रतिशतात् १९ प्रतिशतं यावत् वर्धितम्, तस्य न्यूनीकरणं १३ प्रतिशतं यावत् प्रस्तावितम् अस्ति। कारणं हिमाचलस्य अपेक्षया जम्मू-कश्मीर- पञ्जाब- हरियाणा-उत्तरप्रदेशेषु उद्योगेभ्यः अधिकाः अपकर्षाः प्रदत्ताः सन्ति। विशेषतः विद्युत्शुल्कस्य, जीएसटी- प्रतिफलनस्य च कारणेन बहिः राज्यानां उद्योगाः आकर्षणं प्राप्नुवन्ति। विद्युत्शुल्कस्य न्यूनीकरणात् उद्योगिनः बहिः राज्येषु न गमिष्यन्ति इति सर्वकारस्य मतम्। औद्योगिकक्षेत्रस्य बढी- बरोटीवाला- नालागढस्य (बीबीएन) उद्योगिनः विद्युत्शुल्कस्य वृद्धेः, राज्ये परिवहनस्य उच्चव्ययस्य च संघानां हस्तक्षेपेण च असन्तुष्टाः सन्ति। हिमाचलस्य उद्योगैः बहिः राज्येभ्यः अनिर्मितवस्तूनाम् आयातः कर्तव्यः भवति। समाप्तवस्तूनाम् उपभोगः अपि बहिः राज्येषु भवति। बहिः राज्येभ्यः समाप्तवस्तूनाम् प्रेषणार्थं मालवाहनशुल्कं ३० तः ५० प्रतिशतं अधिकं भवति। विद्युत्दरेषु, शुल्के च वृद्धेः अनन्तरं प्रतियुनिट १.१० रुप्यकाणि मूल्यानि महार्घाणि अभवन्। विद्युत्कर्तनसमये चालितजनरेटर- इत्येतेषु उपरि अपि करः स्थापितः अस्ति।

उद्योगमन्त्री हर्षवर्धन चौहानः अवदत् यत् जम्मू-कश्मीरे, पञ्जाब-हरियाणा-प्रदेशेषु उद्योगानां अधिकाः अपकर्षाः प्राप्यन्ते। हिमाचलस्य औद्योगिकगृहाणि विद्युत्शुल्कवृद्ध्या, उच्चयानव्ययस्य, संघानां हस्तक्षेपेण च असन्तुष्टाः

एतस्य विषये अपि तेन स्वयमेव सूचितम् अस्ति। प्रवासं निवारयितुं विद्युत्शुल्कं ६ प्रतिशतं न्यूनीकर्तुं प्रस्तावः अस्ति। अस्य विषयस्य मुख्यमन्त्री सह चर्चा कृता। हिमाचलस्य उद्योगानां वर्तमानविद्युत्मूल्यानि पञ्जाब- हरियाणा- उत्तरखण्डयोः सममूल्यानि अभवन्, यदा तु चण्डीगढ-जम्मू-कश्मीर-देशयोः उद्योगाः

हिमाचलतः न्यूनदरेण विद्युत् प्राप्नुवन्ति हिमाचले उद्योगाः प्रति यूनिट् सार्धषड्दतः सप्तरुप्यकाणि, जम्मू-कश्मीरे सार्धचतुर्षुप्यकाणि, उत्तराखण्डे षट् रुप्यकाणि, पञ्जाबप्रदेशे सार्धषड्दतः सप्तरुप्यकाणि च प्रति यूनिट् विद्युत् प्राप्नुवन्ति। तस्मिन् एव काले जीएसटी इत्यस्य अतिरिक्तं हिमाचलस्य उद्योगेषु एजीटी (अतिरिक्तवस्तूनि करः) तथा सीजीसीआर (मार्गेण वह्यमानः कतिपयानि वस्तूनि) करस्य भारः आरोपितः अस्ति। उत्पादनव्ययस्य वर्धनेन केचन उद्योगाः समीपस्थेषु राज्येषु विस्तारं कर्तुं सज्जाः सन्ति, केचन अन्यराज्येषु प्रवासं कर्तुं गच्छन्ति।

हिमाचलप्रदेशः- केन्द्रीयमंत्रिणा नितिनगडकरिणा सह अमिलत् लोकनिर्माणमंत्री विक्रमादित्यसिंहः मार्गाय १५० कोटिरुप्यकाणि अनुमोदितानि

हिमसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

हिमाचलप्रदेशस्य लोकनिर्माणमन्त्री विक्रमादित्यसिंहः गुरुवासरे नवदेहल्यां केन्द्रीय- मार्गपरिवहन- राजमार्गमन्त्रिणा नितिनगडकरिणा सह मिलितवान्। अस्मिन् मेलने विक्रमादित्यः केन्द्रीयमन्त्रिणा सह राज्यस्य मार्गसम्बद्धेषु विविधविषयेषु चर्चा कृतवान्। विक्रमादित्यसिंहः स्वयमेव एतां सूचनां स्वस्य सोशलमीडियापटले दत्तवान्। विक्रमादित्यः अवदत् यत् गुरुवासरे केन्द्रीयमन्त्री नितिनगडकरी इत्यनेन राज्यस्य लोकनिर्माणविभागाय विभिन्नेषु एनएच-स्थलेषु मार्गानाम् उन्नयनाय, पुनर्स्थापनायै च १५० कोटिरुप्यकाणां अनुमोदनं कृतम् अस्ति। तदर्थं तस्मै कृतज्ञता ज्ञापयते। विक्रमादित्यः लिखितवान् यत् हिमाचलस्य विकासे वयं कस्यापि प्रकारस्य न्यूनता न भविष्यति।

केन्द्रे सुस्थिरप्रशासनस्य निर्णयैः दशाधिक- वर्षेभ्यः लम्बमानानां समस्यानां समाधानम् जातम्-प्रधानमन्त्रिः

प्रधानमन्त्रिणा श्रीमोदिना निगदितं यत् विगतेषु दशवर्षेषु केन्द्रे सुस्थिरप्रशासनस्य निर्णयैः दशाधिक- वर्षेभ्यः लम्बमानानां समस्यानां समाधानम् जातम्। प्रधानमन्त्री चतुर्दश राष्ट्रिय मतदातृ-दिवसस्य अवसरे भारतीय जनता-युव मोर्चा - इत्यनेन आयोजितं नमो नवमतदाता सम्मेलनं आभासिय-माध्यमेन सम्बोधितवान्। अत्रावसरे प्रधानमन्त्री युव-मतदातृभिः समं वार्ता साधयन् कथितवान् यत् एते युवमतदातारः स्वीयमतैः राष्ट्रस्य दिग्दर्शने च निर्धारयिष्यन्ति। श्रीमोदी युवा-मतदातृन् कथितवान्, यत् ते अमृतकलावधौ नवमतदातारः अभवन्। असौ समुदीरितवान्, यत् नव-मतदातृणाम् एकमेव मतदानं शक्तियुतमस्ति इति। प्रधानमन्त्रिणा कथितं यत् तस्य प्रशासनेन देशः दशतः द्वादशवर्षाणाम् अन्धकारे बहिः आनीतः। तेनोक्तं यत् अद्य जनाः भ्रष्टाचारस्य नैव विश्वासस्य अपि च प्रवृत्तनायाः नैव सफलतायाः वार्ता कुर्वन्ति। कार्यक्रमावधौ भाजपेति दलस्य राष्ट्रियअध्यक्षः जे. पी. नड्डाः आगामिनं लोकसभा निर्वाचनम् आलक्ष्य दलस्य आधिकारिक - अभियानस्य 'सपने नहीं, हकीकत बुनते है, तभी तो सब मोदी को चुनते हैं' इत्येतस्य शुभारम्भं कृतवान्। अयं कार्यक्रमः नवदिल्ल्यां राष्ट्रिय मतदातृ- दिवसस्य अवसरे आयोजितः आसीत् अत्रावसरे राष्ट्रपति पदासीना द्रौपदीमुर्मुः त्रयोविंशत्यधिक - द्विसहस्र-तम-वर्षस्य सर्वोत्तम - नैर्वाचनिक पद्धति पुरस्कारं प्रदत्तवती। अयं पुरस्कारः राज्य - जनपद - स्तरयोः अधिकारिभ्यः विगत-वर्षे निर्वाचन सञ्चालन-प्रक्रियायां तेषाम् उत्कृष्ट-कार्येभ्यः प्रदीयते। एते पुरस्काराः महत्वपूर्ण-हितधारकान् समेत्य प्राशासनिक विभागेभ्यः सञ्चार-संघटनेभ्यः तेषां मतदातृ- जागरुकता - योगदानाय प्रदत्ताः। समारोहम् सम्बोधयन्ती राष्ट्रपतिः प्रावोचन् यत् अस्मिन् वर्षे सम्पूर्ण राष्ट्र सामान्य मतदानं भविष्यति। बृहत्तम- मतदान- अभ्यासस्य समये देशे द्वादशलक्षं मतदान केन्द्राणि स्थापयिष्यन्ते। अस्य दिवसस्य मुख्योद्देश्यम् निर्वाचन व्यवस्था विषये नागरिकेभ्यः जागरुकतायाः निर्माणं अपि च निर्वाचनप्रक्रियायां भागग्रहणाय प्रोत्साहनमस्ति। ध्यातव्यं अस्ति यत् निर्वाचनायोगस्य स्थापनादिवसावसरे प्रत्येकस्मिन् वर्षे जनवरीमासस्य पञ्च विंशति दिनाङ्के मतदातृ दिवसो समाचर्यते।

श्रृंखलायाः प्रथम टेस्ट प्रतिस्पर्धायां भारतीय कन्दुकक्षेपकाणाम् उत्तमं प्रदर्शनान्नतरं यशस्वी जायसवालस्य पराक्रमः

इंग्लैण्डदलस्य प्रथमा पाली 246 धावनांकेषु समाप्ता दिवसान्ते भारतस्य 01 क्रीडकहानौ 119 धावनांकाः

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ. अमित शर्मा, नादौनम्

भारत- इंग्लैण्डदेशयोः मध्ये जायमानायाः टेस्ट क्रिकेट श्रृंखलायाः प्रथमप्रतिस्पर्धायाः प्रथमे दिने भारतीयकन्दुकक्षेपकाणां श्रेष्ठं प्रदर्शनं जातम्। टॉसं विजित्य इंग्लैण्डदलेन प्रथमं फलकक्रीडा चयनिता। प्रथमपाल्यां इंग्लैण्डदलस्य पाली 246 धावनांकेषु समाप्ता। इंग्लैण्डपक्षतः दलनायकः बेन स्टोक्सः सर्वाधिकं 70 धावनांकान् अर्जितवान्। कन्दुकक्षेपणे रविचंद्रन अश्विन रविन्द्र जडेजा च 3-3, जसप्रीत बुमराहः अक्षर पटेलश्च 2-2 स्तोभान् प्राप्तवन्तः। उत्तरे भारतस्य प्रथमपाल्याः आरम्भः प्रारम्भिकक्रीडकेन यशस्वी जायसवालेन विद्युत्प्रवाह एव कृतः। तेन दिवसांते अविजितः 76 (70) धावनांकाः कृता। प्रथमदिनस्य क्रीडायाः समाप्तौ भारतस्य पाली 119/1 इत्यत्र अस्ति। इंग्लैण्डदलस्य पार्श्वे च 127 धावनांकानाम् अग्रता अस्ति।

शेयरविपणिः

वीरवासरे अपि शेयरविपणौ पतनं जातं। यत्र सेन्सेक्सः ३६० अंकैः न्यूनः, तत्रैव निफ्टी अपि २१४०० अंकैः न्यूनः अभवत्।

(हिमसंस्कृतवार्ता: - दिलीपः (नादौनम्))

गुरुवासरे गृहशेयरविपणौ प्रबलं कार्यं दृष्टम्। मासिकसमाप्तिदिने प्रमुखसूचकाङ्कः रक्तवर्णे निमीलिताः। गुरुवासरे व्यापारसत्रस्य अनन्तरं सेन्सेक्सः ३५९.६४ अंकाः अथवा ०.५०% न्यूनः भूत्वा ७०,७००.६७ इति स्तरे स्थितः अभवत्। तस्मिन् एव काले निफ्टी १०१.३६ अंकाः अथवा ०.४७% स्वलितः भूत्वा २१,३५२.६० इति स्तरे शांतः अभवत्। विपण्यां सूचनाप्रौद्योगिकीक्षेत्रस्य शेयरेषु अधिकतमं विक्रयणं दृष्टम्। एफएमसीजी तथा फार्मा क्षेत्रस्य शेयरैः अपि विपण्यां दबावं प्रकटितम्।

सुवर्ण-रजतौ

गुरुवासरे दिल्ली-बुलियन-विपण्यां सुवर्णस्य मूल्यं १५० रुप्यकेण न्यूनीभूत्वा प्रतिदशग्रामं ६३,०५० रुप्यकाणि यावत् अभवत्। अस्मिन् काले रजतस्य मूल्यं २०० रुप्यकैः उच्छ्रित्वा ७६,२०० रुप्यकाणि प्रतिकिलो यावत् अभवत्।

डॉलर बनाम रुप्यकः

गुरुवासरे अन्तरबैङ्कविदेशीयविनिमयविपण्यां रुप्यकस्य मूल्यं प्रति डॉलरं ८३.१३ इति मूल्ये प्रारब्धम्। व्यापारस्य समये ८३.०८ उच्चतमं, ८३.१४ प्रति डॉलरस्य न्यूनतमं च स्पर्शं कृत्वा अन्ततः ८३.११ (अस्थायी) प्रति डॉलरं यावत् समाप्तम्, यत् पूर्वसमाप्तेः अपेक्षया एकपैसा अधिकम् अस्ति।

३४ दिव्यांगजनैः विद्युत्कोष-सञ्चालित-त्रिचक्रिकाः प्राप्ताः

हिमसंस्कृतवार्ता: - कुणाल कौशिकः, मोतिहारी

२०२४ तमस्य वर्षस्य जनवरी-रमासस्य २५ दिनाङ्के मुख्यमन्त्री खञ्जनाम् जनसशक्तिकरणयोजनायाः अन्तर्गतं ३४ दिव्याङ्गानां कृते हेल्मेट-युक्ताः विद्युत्कोषसञ्चालिताः त्रिचक्रिकाः प्रदत्तानि। एतेषु लाभार्थिषु विभिन्नखण्डेभ्यः लाभार्थिनः समाविष्टाः आसन्। ज्ञातव्यं यत् अस्याः योजनायाः अन्तर्गतं पूर्वचम्पारणमण्डले २०२२-२३ मध्ये ३५३ विद्युत्कोषसञ्चालित-त्रिचक्रिकाणां आबण्टनस्य लक्ष्यम् आसीत्, यस्याः शतप्रतिशतम् अनुमोदनं जिलादण्डाधिकारिणः अध्यक्षतायां गठित- जिलास्तरीय-परीक्षणसमित्या दत्ता। इदमपि 2023-24 अधुना यावत् १५१ विद्युत्सञ्चालित- त्रिचक्रिकाणां अनुमोदनं दत्तम्। एतावता अस्मिन् मण्डले ४२३ विद्युत्कोषः सञ्चालित त्रिचक्रिकाः वितरिताः सन्ति। खञ्जानाम् आत्मनिर्भरतां कर्तुं सर्वकारः प्रतिबद्धः अस्ति, विविधाः योजनाः कार्यान्वितुं दिव्याङ्गानां मार्गं सुलभं करोति। विद्युत्कोषसञ्चालित-त्रिचक्रिकानाम् उपलब्धतायाः कारणात् दिव्याङ्गानां वृत्तिप्राप्तिः सुकरं भविष्यति, तेषां कार्यस्थानं सुलभतया प्राप्तुं शक्यते च। इच्छुकाः अन्तर्जालद्वारा आवेदनं कृत्वा अस्याः योजनायाः लाभं प्राप्तुं शक्नुवन्ति।

योजनायाः लाभः प्रथमम् आगमनं प्रथमं स्थानम् इति आधारेण पात्रतां पूर्यन्तः आवेदनपत्राणि प्रदत्तानि सन्ति। <https://online.bih.nic.in/SWF/SWF/TC/पञ्जीकरण.aspx> आवेदकाः उपर्युक्ते लिङ्के ऑनलाइन स्वस्य आवेदनपत्रं दातुं शक्नुवन्ति।

इयं योजना 60% अधिकगतिशीलतादिव्याङ्गानाम् 18 वर्षाणाम् अधिकवयस्कानाम् अथवा नियोजितव्यक्तिनां कृते अस्ति येषां निवासस्थानात् महाविद्यालयात्/ विश्वविद्यालयात्/ रोजगारस्थानपर्यन्तं दूरं 3 कि.मी. एतदतिरिक्तं वर्तमानसत्रस्य आयसीमा २ लक्षरूप्यकाणि एव स्थापिता अस्ति। आवेदकः बिहारस्य स्थायीनिवासी भवितुमर्हति।

विद्यालयेषु अवकाशदिने विषये विवादः न समाप्तः,

पटना- जिलादण्डाधिकारी केके पाठकस्य आपत्तेः विरुद्धं मुख्यसचिवं प्रति सहायतां प्राप्तुं पत्रं लिखितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुणाल कौशिक, मोतिहारी

बिहारस्य मुख्यसचिवः अपि शीततरङ्गास्य कारणेन पटनामण्डलस्य प्राथमिकमाध्यमिकविद्यालयेषु अवकाशस्य विषये बिहारशिक्षाविभागस्य पटनाजिलाप्रशासनस्य च मध्ये संघर्षः वर्धते। अस्मिन् सन्दर्भे शिक्षाविभागेन यथा जिलादण्डाधिकारिणः विद्यालयेषु अवकाशदिनानि प्रदातुं निर्णयः कृतः इति आरोपः कृतः तत् विधेः दुरुपयोगः एव। तदनन्तरं अधुना पटनाजिला अधिकारी मुख्यसचिवं प्रति अस्मिन् विषये समाधानार्थं पत्रं लिखितवान्। विद्यालयेषु अवकाशदिनानां विषये वर्धमानस्य विवादस्य अनन्तरं अद्य जिला अधिकारी डॉ. चन्द्रशेखरसिंहः मुख्यसचिवं हस्तक्षेपं कर्तुम् अनुरोधं कृतवान्। सः अस्मिन् विषये समुचितम् उपक्रमं कर्तुं प्रार्थितः। २४ जनवरी दिनाङ्के मुख्यसचिवं प्रति प्रेषितपत्रे तेनोक्तं यत् पटनामण्डले शीतदिवसस्य परिस्थितेः, न्यूनतापमानस्य च कारणात् बालकानां जीवने संकटस्य सम्भावना वर्तते। एतत् दृष्ट्वा आपराधिकप्रक्रियासंहिता १९७३ इत्यस्य धारा १४४ इत्यस्य अन्तर्गतं सर्वेषु पूर्वविद्यालयेषु, आंगनबाडीकेन्द्रेषु,

प्रशिक्षणसंस्थाः च सहितेषु निजी- सरकारीविद्यालयेषु ८ कक्षापर्यन्तं शै

क्षिक्रियाकलापानां प्रतिबन्धः २५ जनवरीपर्यन्तं विस्तारितः। ततः पूर्वं मंगलवासरे शीतस्य दृष्ट्या पटनाजिलापदाधिकारिणा मण्डलस्य सर्वेषु प्राथमिकमाध्यमिकविद्यालयेषु धारा १४४ इत्यस्य अन्तर्गतं २५ जनवरीपर्यन्तम् अवकाशं घोषयितुं निर्देशः दत्तः आसीत्। परन्तु अस्य आदेशस्य किञ्चित्कालानन्तरं शिक्षाविभागेन अस्मिन् अवकाशे अप्रसन्नतां प्रकटयता जिलाअधिकारिणा अपि अस्य अवकाशस्य औचित्यविषये प्रमाणं दातुं घोषितम्।

वैशाली-पारु-रेलमार्गे परीक्षणयन्त्रं गतिं गृह्णाति, जनानां मध्ये उत्साहः

हिमसंस्कृतवार्ता:- कुणाल कौशिकः, मोतिहारी

सोनपुररेलविभागस्य हाजीपुर-सुगौली नवनिर्मितरेलखण्डस्य वैशाली-पारु विशेषस्थानकयोः मध्ये बुधवासरे सीआरएस- परीक्षणं जातम्। अस्मिन् काले डीजल-इञ्जनं प्रतिघण्टां १११ किलोमीटर वेगेन चालितम्। परीक्षणस्य समाप्तेः अनन्तरं सीआरएस सुवोमोय मित्रा अवदत् यत् अस्मिन् खण्डे प्रतिघण्टां ७० कि. मी. वेगेन रेलयानानि प्रचलन्ति। अपि च संकेतव्यवस्थाद्वारा अस्मिन् मार्गे रेलयानानां गमनं भविष्यति। सोनपुरस्य डीआरएम विवेकभूषण सूदः उक्तवान् यत् परीक्षणं सफलम् अभवत्।

••यदि उदरवेदना,आध्मानम्,उदरमोटनम् इत्यादयः रोगाः भवेयुः तर्हि यवान्या लवणेन च सह हिङ्गुसेवनं लाभकरं भवेत्।

••यदि उदरे कृमयः भवेयुः तर्हि रमठं जले निमज्ज्य वस्त्यौषधसेवनेन उदरकृमिणां शीघ्रं निष्कासनं भवति।

••व्रणोपचारः यदि शीघ्रं न क्रियेत तर्हि तस्मिन् लघवः रोगाणवः जायन्ते।व्रणे हिङ्गुचूर्णनिक्षेपणेन रोगाणवः नश्यन्ति।

••सूपे, तेमने, केषुचित् शाकेषु च नित्यभोजने हिङ्गोः उपयोगः पाचनक्रियायां सहायको भवति।

~उमेशगुप्तः

हिङ्गौ रोगप्रतिरोधकक्षमता

••दन्तेषु दन्तकृमिः भवेत् तर्हि रात्रौ दन्तयोः मध्ये रामठं निष्पीड्य शयनं कुर्यात्।दन्तकृमिः स्वयमेव निस्सृतो भविष्यति।

••यदि कण्ठकेन शरीरस्य कश्चन भागो निष्पुत्रः स्यात् तर्हि तत् क्षेत्रं रमठविलयनेन पूर्यात्।कण्ठकः

किञ्चित्कालानन्तरं स्वयमेव बहिरागमिष्यति।

••हिङ्गौ रोगप्रतिरोधकक्षमता भवति।ददू-कण्डवादि-त्वक्-रोगेषु जले घर्षित्वा तेषु स्थानेषु लेपनं हितकरं भवति।

••रमठलेपनं अर्श-गुल्म-उदरशोथादिषु रोगेषु लाभकरं भवति।

••मलबन्धत्वस्य/कोष्ठबद्धतायाः आक्षेपे जाते रमठचूर्णेन सह किञ्चित्मधुरसूर्यक्षारस्य मिश्रणं कृत्वा रात्रौ सेवनं कुर्यात्।प्रातः शौचं सुकरं भविता।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

लङ्काकाण्डम्! (द्विषष्टितमः सर्गः)
पुष्पकविमानेन श्रीरामचन्द्रस्य
अयोध्यायात्रा, भरद्वाजगुहादिभिः
सह च साक्षात्कारः। (तृतीयः खण्डः)

रामेण अनुज्ञातं हंसयुक्तं तद् उत्तमं विमानम् आकाशम् उदपतत्। ततः रामचन्द्रः दृष्टिं पातयित्वा मैथिलीम् अब्रवीत् हे सीते! कैलासशिखराकारे त्रिकूटशिखरे विश्वकर्मणा निर्मितां स्थिताम् इमां लङ्कां पश्य। वानराणां राक्षसानां च एतत् महत् युद्धक्षेत्रं मांसशोणितकर्दमं विशसनं पश्य। हे विशालाक्षि! तत्र पश्य! तव हेतोः मया हतः सः दत्तवरः प्रमाथी राक्षसः रावणः भूमौ शेते। अत्र कुम्भकर्णः प्रहस्तः च मया हतौ, वानरेण हनुमता च धूम्राक्षश्च निहतः अभवत्। अत्र महात्मना सुषेणेन विद्युन्माली निहतः अभवत्। अत्र च लक्ष्मणेन इन्द्रजित् निहतः, अङ्गदेन चात्र राक्षसः विकटः निहतः अभवत्। अत्र विरूपाक्षः, महापार्थः, महोदरः, अकम्पनः, त्रिशिराः, देवान्तकः, नरान्तकः च सर्वे वानरैः निहताः अभवन्।

अत्र रावणस्य भार्या मन्दोदरी सपत्नीनां सहस्रेण परिवारिता भूत्वा विलापं करोति स्म। हे वरानने! एतत् सागरस्य तीर्थं दृश्यते, यत्र वयं सागरम् उत्तीर्य तां रात्रिम् उषितवन्तः। हे विशालाक्षि! तव हेतोः सागरे सुदुष्करः नलसेतुः एषः मया बद्धः। हे वैदेहि! एतं शङ्खशुक्तिसमाकुलम् अपारमिव गर्जन्तम् अक्षोभ्यं वरुणालयं

पश्य। हे वैदेहि! हनुमान् यदा तव अन्वेषणार्थं समुद्रं लङ्घयित्वा लङ्काम् अगच्छत् तदा तस्य विश्रामार्थं समुद्रं भित्त्वा उत्थितं हिरण्यनाभं काञ्चनम् एतं शैलेन्द्रं पश्य। हे सीते! एतत् पश्य, महात्मनः सागरस्य तीर्थम्। अत्रैव वयं प्रथमं सेनानिवेशम् अकुर्म। सेतुबन्धनात् पूर्वं विभुः महादेवः मयि सन्तुष्टः अभवत्। हे देवि! सेतुबन्ध इति नाम्ना ख्यातम् एतत् परमं पवित्रं स्थानं महापातकनाशनं त्रैलोक्येन पूजितं भविष्यति। अत्रैव राक्षसराजः विभीषणः मया सह अमिलत्।

हे सीते! एषा सुग्रीवस्य रम्या किष्किन्धाचित्रकानना नगरी दृश्यते। अत्रैव मया बाली हतः। बालिपालितां तां किष्किन्धानगरीं दृष्ट्वा सीता प्रश्रितं वाक्यम् अब्रवीत् हे नाथ! सुग्रीवस्य प्रियभार्याभिः अन्येषां च वानरेन्द्राणां स्त्रीभिः अहं परिवृता भूत्वा अयोध्यां गन्तुम् इच्छामि। वैदेह्या एवमुक्तः राघवः एवमस्तु इत्युक्त्वा किष्किन्धां प्राप्य विमानं संस्थाप्य सुग्रीवं प्रेक्ष्य वाक्यम् अब्रवीत् हे वानरशार्दूल! सीता युष्माकं सर्वाभिः स्त्रीभिः परिवृता भूत्वा अयोध्यां गन्तुम् इच्छति। अतः त्वं सर्वान् वानरान् ब्रूहि, ते सर्वे तेषां स्त्रीभिः सह अयोध्यां गच्छन्तु। रामेण एवमुक्तः सुग्रीवः वानरैः वृतः भूत्वा पुरीं प्रविश्य ताराम् अब्रवीत् हे प्रिये! मैथिल्याः सन्तोषाय राघवः आज्ञापयत् यत् महात्मनां वानराणां नारीणां सह त्वं शीघ्रम् अयोध्यां चल। वयम् सर्वे अयोध्यां गत्वा दशरथस्त्रियः सर्वाः द्रक्ष्यामः।

सुग्रीवस्य वचः श्रुत्वा सर्वाङ्गशोभना तारा वानराणां सर्वाः स्त्रियः आहूय सुग्रीवः आदिशत् यत् वयं सर्वाः स्त्रियः सीतया सह अयोध्यां गच्छेम। अतः यूयं सज्जिताः भूत्वा शीघ्रम् आगच्छत। तारायाः अनुमत्या ताः सर्वाः स्त्रियः सीतादर्शनकाङ्क्षया सुग्रीवेण सह आगत्य तद् विमानम् आरोहन्। तासु स्त्रीषु आरूढेषु विमानम् उत्थितम् अभवत्। विमानं यदा ऋष्यमूकसमीपम् अगच्छत् तदा तद् दृष्ट्वा रामः पुनः सीताम् अब्रवीत् सीते! काञ्चनैर्धातुभिर्वृतः असौ महान् ऋष्यमूकः गिरिवरः दृश्यते। अत्र अहं वानरेन्द्रेण सुग्रीवेण समागतः, बालिनः वधार्थं समयश्च कृतः। एषा सा चित्रकानना पम्पा नलिनी दृश्यते। अत्रैव त्वया विहीनः सुदुःखितः अहं विलापम् अकरवम्। अस्याः तीरे धर्मचारिणी शबरी मया दृष्टा। अत्रैव योजनबाहुः कबन्धः मया हतः अभवत्। हे सीते! एतदेव तत् स्थानं यत्र तव हेतोः पक्षिणां बली महातेजाः जटायुः रावणेन हतः अभवत्। हे शुभदर्शने! एतदेव अस्माकं तद् आश्रमपदं यत्र पर्णशाला चित्रा च दृश्यते। इतः त्वं राक्षसेन रावणेन बलात् हता अभवः। एषा प्रसन्नसलिला रम्या गोदावरी दृश्यते, अत्रैव महामुनेः अगस्त्यस्य कदलीवृतः आश्रमोऽपि दृश्यते।

ओ देश मे ही, ते ही सम्मानार्थम्
(Sanskrit Version lyrics
of Hindi film song
ओ देश मेरे तेरे शान पे सदके")

ओ देश! मे ही, ते ही सम्मानार्थं
क्व ही धनं नो वै, ते ही धूलितोऽधिकं
तव किरणे दीप्तः, ते ही श्वासोच्छितः
त्वं मामकोद्यानं, अहं ते ही पतङ्गः
स्यात् एः मत्तस्य प्रार्थना, यत्र सुन्दराती दृष्टं
नित्यं स्यात् तत्र/तस्मिन् सायं मे
कदा स्मर्ता चेत् लोकोऽयं, मृत्स्नापितोऽपि जनोऽयं
स्मरणे मे नाम आयायात्
ओ देश ! मे ही, ते ही सम्मानार्थं
क्व ही धनं नो वै, ते ही धूलितोऽधिकं
तव किरणे दीप्तः, ते ही श्वासोच्छितः
त्वं मामकोद्यानं, अहं ते ही पतङ्गः (०१)
आञ्जलः ते ही स्थेयात्, मा रङ्गविरङ्गः
उच्चः आकाशात् स्थेयात् त्रिरङ्गः/त्रिरङ्गं
जीवानुभूतिं देयाः वाऽहुत्यर्थं त्वं ब्रूयाः
स्वीकार्यं नू/तत्तु त्वया आचितं
क्षौमिकावस्त्रं भूयात्, वा मरणावस्त्रं भूयात्
धरामो वयं यद्वा ते मतम्
ओ देश ! मे ही, ते ही सम्मानार्थं
क्व ही धनं नो वै, ते ही धूलितोऽधिकं
तव किरणे दीप्तः, ते ही श्वासोच्छितः
त्वं मामकोद्यानं, अहं ते ही पतङ्गः (०२)
रचयिता- डॉ. रुरुकुमारमहापात्रः (अध्यापकः)
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपतिः

यः सेवकः स हि भाग्यवान् लोके

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः,
नारदोपाध्यायः

ब्रह्मणो विराट्-कायतो हि समस्त-
स्थावरजङ्गमादीनां जीवपदार्थवस्तुनाम्
उत्पत्तिर्जाता । ब्रह्मणः शरीरतो हि
मनुष्याणां चतुर्वर्णानां सृष्टिरिति शास्त्रं
प्रतिपादयति । मुखतो ब्रह्मणः, बाहुतः
क्षत्रियः, ऊरुतो वैश्यः, पादाभ्यां शूद्रः
अजायत इति वेदः कथयति । 'चातुर्वर्ण्यं
मया सृष्टम्' इति भगवद्गीता निगदति ।
अतः सनातन-परम्परायाम्

एतद्वर्णचतुष्टयं लोके विद्यमानमस्ति यत्
तत् निराकर्तुं न शक्यते केनापि ।

परन्तु स्वाभाविकतया दृश्यते यत् यः
कनिष्ठः, सः सर्वेषां प्रियपात्रं भवति ।
ब्राह्मणः ज्ञानाभिमानेन अधस्तात्
पतितुमर्हेत्, क्षत्रियस्य वीरत्वाभिमानेन
पतन-सम्भावना अधिका दृश्यते, वैश्यो
यतोहि वाणिज्यकृष्यादिकार्येण प्रभुतं
धनमर्जयति, अतः स धनाभिमानेन
कदाचित् पतेत् इति शङ्का । परन्तु
शूद्रस्य पतनावकाशो न दृश्यते
कदाचिदपि । एतस्य उत्पत्तिस्थानमपि
अत्यन्तम् उत्कृष्टं, दुर्लभञ्च । यच्च स्थानं
महान्तः ऋषिमहर्षयः, साधुसज्जनाः,
प्रेमिभक्तादयः सततं, जन्मजन्मान्तरेषु वा
पूर्णतः अन्विष्यापि तत्स्थानं प्रायो न
अधिगच्छेयुः, देवात् तत्कथञ्चिद्भि
प्राप्नुयुः, तत्स्थानं हि भगवच्चरणकमलम्
उच्यते, यत्स्थानं शूद्रस्य उद्गममूलम् ।
तद् भगवच्चरणकमलं
देवमनुष्ययक्षकिन्नरादयः, ब्राह्मणादिवर्णाः
के वा न सेवेरन् ? तादृशात् परमपवित्राद्
दुर्लभस्थानात् शूद्रः अजायत । अहो,
कियान् भाग्यवान् सः शूद्रवर्णः ! सेवायाः
अपेक्षया अन्यत् श्रेष्ठकार्यमपि न विद्यते
लोके । अतो निरपेक्षदृष्ट्या इतरवर्णानाम्
अपेक्षया शूद्ररूपः सेवको हि परमो
भाग्यवान् वर्तते लोके इत्यत्र न
शङ्कास्थानम्, शुभम् ।

वैकैया नायडू, वैजयन्तीमाला च पद्मविभूषणेन, मिथुनचक्रवर्ती पद्मभूषणेन च सम्मानितः भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ताः, युवराजभट्टराई। भारतसर्वकारेण सायंकाले पद्मपुरस्कारस्य सम्पूर्णसूची प्रकाशिता।
पूर्वं उपराष्ट्रपतिः वैकैया नायडू, प्रसिद्धा अभिनेत्री वैजयन्ती माला च पद्मविभूषणेन सम्मानिता
भविष्यति, तत्रैव प्रसिद्धनर्तकः बॉलीवुडभिनेता मिथुनचक्रवर्ती पद्मभूषणेन पुरस्कृतः भविष्यति।

पद्मविभूषणपुरस्कारप्राप्तकर्तृणां सूची

- 👉 वैजयन्तीमाला बाली, कला, तमिलनाडुः
- 👉 कोनिडेला चिरंजीवी, कला, आन्ध्रप्रदेशः
- 👉 एम. वैकैया नायडूः, सार्वजनिकविषयाः, आन्ध्रप्रदेशः
- 👉 बिन्धेश्वर-पाठकः, (मृत्योः परम्) सामाजिककार्यम्, बिहारः
- 👉 पद्मा सुब्रमण्यम्, कला, तमिलनाडुः

पद्मभूषण पुरस्कारप्राप्तकर्तृणां सूची :

- 👉 एम फातिमा बीवी (मृत्योः परम्) सार्वजनिकविषयाः, केरलम्
- 👉 होर्मूसजी एन कामा, साहित्य-शिक्षा -पत्रकारिताः, महाराष्ट्रम्
- 👉 मिथुनः चक्रवर्ती, कला, पश्चिमबङ्गः
- 👉 सीताराम-जिन्दलः, व्यापारोद्योगक्षेत्रम्, कर्नाटकम्
- 👉 यंग लियू, व्यापारोद्योगक्षेत्रम्, ताइवानदेशः
- 👉 अश्विनः बालचंद-मेहता, औषधचिकित्साक्षेत्रम्, महाराष्ट्रम्
- 👉 सत्यव्रतः मुखर्जी, (मृत्योः परम्), सार्वजनिकविषयाः, पश्चिमबङ्गः
- 👉 रामनाइकः, सार्वजनिकविषयाः, महाराष्ट्रम्
- 👉 तेजस् मधुसूदनः पटेलः, औषधचिकित्साक्षेत्रम्, गुजरातम्
- 👉 ओलानचेरी राजगोपालः, सार्वजनिकविषयाः, केरलम्
- 👉 दत्तात्रेयः अम्बादास मयालू उर्फ राजदत्तः, कला, महाराष्ट्रम्
- 👉 तोगदानः रिनपोछे(मृत्योः परम्), अध्यात्मवादः, (लद्दाख)ललाटाक्ष
- 👉 प्यारेलालः शर्मा, कला, महाराष्ट्रम्
- 👉 चन्द्रेश्वरप्रसादः ठाकुरः, औषधिः, बिहारम्
- 👉 उषा उत्थुपः, कला, पश्चिमबङ्गः

